

ЗАГЛЪХНАЛО ЕХО

Сн. Деница Добрева
Худ. оформление: Таня Дечева, Николай Генов

ТИШИНА В МИНИАТЮР

Надежда Стоянова

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

„Капка“ на Лъчезар Станчев е изящен сонет, който е включен в първата стихосбирка на поета „Безшумни дни“ (1930) и разпознат в рецензия от Петър Динеков като признак за творческия потенциал на автора (Динеков 1998: 13-14). Години по-късно това стихотворение се е появявало в книгите „Очертания“ (1971), „Влюбени булеварди“ (1993) и „Париж под слънце и благи думи от съвременници“ (1998), но изглежда, че то, както и други значими текстове на поета от 30-те години на XX век, сред които „Непознатият“, „Раздяла“ („Лети стъмено облачно небе...“), „Старец“, остават непознати за неспециализирания читател, което на свой ред рефлектира върху представата за поетическото присъствие на Лъчезар Станчев в българската литература.

Въпреки изданията с произведения на автора и с критически прочити на творчеството му (Станчев 1998, Чернокожев 2011), той продължава да е популярен най-вече с текста на песента „Усмивката“ на Трамвай №5 и с някои от произведенията си за деца. Но ако читателят посегне към стихосбирките „Безшумни дни“ (1930), „Пролет на булеварда“ (1933), „Хора по стрехите“ (1935) и „Земя под слънце“ (1939), ще открие една поезия, в която твърде рано пълноценно и едновременно дискретно се разгръщат множество от темите на 30-те: и делничното, и празничното, и националното, и социалното, и детството, и старостта... Нейното литературноисторическо значение бива подкрепено и от стиховите особености на произведенията: от постепенното освобождаване от римата и ритмиката, често еднозначно приемани като характеризиращи поетичната форма. Произведенията от тези стихосбирки представят Лъчезар Станчев отвъд усмивката и същевременно дават да се разбере поради що тъкмо усмивката се явява емблема за творчеството на поета.

Стихотворението „Капка“ издава една трайна нагласа в лириката на автора, нагласа на тихо очакване и надежда за сбъждане, чието ознаменуване усмивката би могла да бъде. Не защото светът е утопично място, място на доволство от осъществеността на определени идеали и личностни или обществени стремежи, а защото той е пропусклива среда, която едновременно утешава, но и удивлява човека. В

напрашения свят на делника, съзирането на капката е възможност за причастяване с чистотата на „небесната душа”. В пустинния свят на настоящето, дъждът е алюзия за пълноводието на човешката душа и многоликостта на спасението.¹

Лъчезар Станчев има редица стихотворения с патриотична проблематика, които ние, в този българистичен брой, заобиколихме, защото не търсихме тематизациите на родното, а по-скоро несвойствената за нашия български свят тиха вгледаност в малкото и мимолетното: в капката като огледало на безбрежното и непостижимото. Нещо повече, в поетическото присъствие на Лъчезар Станчев разпознахме една тишина, останала в миниатюр сред шумната патетика на много негови съвременници от различните десетилетия. Тъкмо тази тишина искаме да чуем.

С разрешението на наследниците на поета Лъчезар Станчев – Румяна Л. Станчева и Владимир Станчев – тук публикуваме стихотворението „Капка”.

Библиография

- Динеков 1998:* Динеков, П. „Безшумни дни”, стихотворения от Лъчезар Станчев. В: Лъчезар Станчев. Париж под слънце и благи думи от съвременници. София: П§П Славейкови, 1998, 13-14.
- Станчев 1998:* Станчев, Л. Париж под слънце и благи думи от съвременници. София: П§П Славейкови, 1998.
- Чернокожев 2011:* Чернокожев, В. (съст.). Лъчезар Станчев от 30-те до игото на „Париж” и „Усмивката”. София: Изд. център „Боян Пенев”, 2011.

---

¹ Впрочем, стихотворението „Капка” може да се прочете като част от сюжета на „капката” в българската литература и особено интересен би бил диалогът с „Капките дъжд” на Биньо Иванов. Това е обаче друг литературноисторически разказ, който ще представя на друго място.